

cultuur & media

Boerendochters
Sietske Dijkstra
(links) en
Lia van Doorn
(rechts).
FOTO JÖRGEN
CARIS

INTERVIEW

Kristel van Teeffelen

Een boerenzoon die geen vrouw kan vinden, is een probleem van alle tijden. Elk boerendorp kende zijn vrijgezellen. En in het tijdschrift *Boerderij* stonden vroeger al contactadvertenties van boeren op zoek naar boerinnen.

Tegenwoordig zoeken alleenstaande boeren een partner via het KRO-programma 'Boer zoekt vrouw'. Komende zondag is de aftrap van de zesde reeks van deze populaire datingshow. Tien nieuwe boeren op zoek naar de liefde presenteren zich.

Als je de hoeveelheid reacties uit eerdere reeksen mag geloven, willen vrouwen tegenwoordig graag op de boerderij wonen. Zo kreeg boer Frank in het vorige seizoen duizend brieven van potentiële boerinnen.

Sietske Dijkstra (51) en Lia van Doorn (50) deden jaren geleden precies het omgekeerde. De boerendochters vertrokken van het platteland naar de stad. Ze voelden de beperkingen van de boerderij en wilden hun horizon verbreden. In hun boek vertellen ze samen met acht andere hoogopgeleide boerendochters over hun jeugd op het platteland en de aantrekkingskracht van de stad.

Van Doorn, die opgroeide op de Utrechtse Heuvelrug: "Via een 'burgervriendinnetje' op de lagere school zag ik hoe het er in andere gezinnen aan toe ging. Haar vader werkte op kantoor, de tafel werd gedekt met een servetje en een apart kommetje voor het toetje. En ik ging met haar mee op vakantie naar Zwitserland. Daar zag ik voor het eerst in mijn leven bergen."

Dat boerenzonen moeite hebben met het vinden van een partner, begrijpt Van Doorn wel. "Boeren zijn over het algemeen niet echt pratere, dat zie je ook in 'Boer zoekt vrouw'. Een boerderij is ook niet de meest sociale plek om dag in dag uit te zijn. De dieren praten niet terug, de burens zijn ver weg en zoveel mensen komen er niet het erf op."

Van Doorn en Dijkstra vinden dat 'Boer zoekt vrouw' een te eenzijdig

De Vikingen waren eigenlijk heel gewoon

Vikingen joegen onze voorouders rond het jaar 900 vaak de stuipen op het lijf als ze weer eens een plundertocht ondernamen. Maar er is ook een andere kant aan deze cultuur, wil de expositie 'Vikingen' in het Drents Museum ons vertellen.

Sandra Kooke

Laten we met het bekendste misverstand beginnen: de helm met horentjes. Die is dus nep. In heel Scandinavië zijn de souvenirwinkels ermee

gevuld, maar geen Viking heeft 'm in de strijd gedragen. De gehoornde helm is een uitvinding van de negentiende eeuw, populair geworden als hoofddekse van Germaanse helden in Wagneropera's. Vikingen droegen gewone helmen zonder horens.

De tentoonstelling 'Vikingen!' in het Drents Museum in Assen probeert nog meer mythen rond het oude Scandinavische volk te ontkrachten. Zo zouden de Vikingen helemaal niet uitzonderlijk gewelddadig zijn geweest. Oké, Dorestad en Zutphen werden in de negende eeuw platgebrand en menig Nederlandse plaats aan de kust draagt een naam met 'burg' erin – Middelburg, Domburg,

den Burg (Texel) – omdat de bevolking zich met een grote wal wilde beschermen tegen de Vikingen. Maar het op grote schaal plunderen en platbranden van steden was in die tijd niet voorbehouden aan de Vikingen. Hoe had Karel de Grote anders zo'n groot rijk kunnen krijgen, zegt Gunnar Andersson, de Zweedse samensteller van de tentoonstelling, veelbetekenend.

De expositie 'Vikingen!' heeft daarmee een ander uitgangspunt dan de succesvolle expositie die in 2004 in het Centraal Museum in Utrecht was te zien. Daar werden de Vikingen in een geheimzinnige, donkere sfeer beschreven als een bijzonder en

mythisch volk. In de witte tentoonstellingsruimte van het Drents Museum zien we de Vikingen als een gewoon volk, met eenvoudige huisraad, spelletjes, het runenschrift, bijzondere zorg voor de doden en natuurlijk hun succesvolle scheepvaart. Afgezien van de vele handels/plunderderten – zij zelf spraken van 'op Viking gaan' – leefden de Vikingen niet veel anders dan de Franken, Friezen en Kelten uit hun tijd, is de boodschap van de tentoonstellingsmakers. De tentoonstelling biedt daarom ook een kijkje in onze eigen geschiedenis. Dat is een buitenkans, omdat er relatief weinig bekend is uit deze periode van de Middeleeu-

wen, ruwweg tussen 790 en 1050.

De door het Stockholmse Nationaal Museum voor Oudheden prachtig vormgegeven expositie – aan de wand noordelijke natuurfoto's, door de hele ruimte mystieke muziek – toont vooral kleine voorwerpen: huisraad, sieraden, gereedschap en grafvondsten. Die archeologische schatten liggen in verdiepte vitrinekasten, waar je op kunt leunen om ze te bekijken. Ernaast hangen flinke lappen tekst met uitleg. Daaraan kun je zien dat de tentoonstelling uit het buitenland komt, want in Nederland heerst het ontbrekende idee dat uitleg de bezoeker maar in de weg zit. Nu kun je de betekenis van de knopen,